

Kaiku

3/2025

Yhdistys-
yhteistyö
uhattuna

Tässä lehdessä

- 3 Unohdettu vastaanotto voi maksaa liikaa
- 4 Mielenterveysbarometri 20 vuotta
- 6 Yhdistysyhteistyö uhattuna
- 8 Ilmoitukset
- 12 Rantakylän Toritohinat

Joensuussa on vielä myös muita kuin kauppa-
tori. Siitä todisteeksi useat yhdistykset olivat
jalkautuneet Rantakylään toritohinan merkeis-
sä. Lukuisten yhdistysten lisäksi mukana oli
Siun-Sote kirjasto, nuorisotalo, seurakunta ja
paikallinen kauppias.

Lehti tehdään yhteistyössä
Siun soten, Pohjois-Karjalan
Mielenterveydentuki ry:n,
kuntoutujien ja kolmannen
sektorin kanssa.

Vuodesta 2010.

Julkaistujen kirjoitusten ja
kuvien osittainenkin kopiointi
ilman lupaa on kielletty.

Päätoimittaja
Juha Myller

Sairaalan yhteyshenkilö
Tuija Kähkönen

Sähköposti
toimitus@kaikulehti.fi

**Aikuispsykiatrian
tehostettu avohoito**

Päivystysluonteinen apu
äkillisissä kriiseissä.

Tikkamäentie 16
80210 Joensuu.
L1 talo, 1. kerros

Puh: 013-3302132
Ma-Su 8.00-21.00

Klo 21.00 jälkeen puhelut
kääntyvät kriisiosastolle

**Mielenterveys- ja
päihdepalveluiden
hoitokoordinaattori**

Hoidontarpeen arviointi ja
hoitoon ohjaus.

Puh: 013 3302145

Unohdettu vastaanotto voi maksaa liikaa – sakkomaksut uhka köyhille mielenterveyskuntoutujille

Mielenterveyspuolella ei juurikaan ole ollut käytössä
asiaksmaksuja. Hyvinvointialueiden talousahdin-
gon myötä on keskusteluihin tullut kuitenkin käyt-
tämättömien vastaanottoaikojen sakkomaksut, joil-
la pyritään tehostamaan etupäässä vastaanottoai-
kojen käyttöä.

Suunnitteilla olevat sakkomaksut herättävät
huolta erityisesti köyhien mielenterveyskuntou-
tujen keskuudessa. Vaikka tavoitteena on vähen-
tää peruuttamattomia ajanvarauksia, asiantuntijat
varoittavat, että maksut voivat pahimmillaan lisä-
tä eriarvoisuutta ja vaikeuttaa hoitoon pääsyä juu-
ri niille, jotka sitä eniten tarvitsevat.

Vuonna 2023 julkaistu Terveiden ja hyvinvoin-
nin laitoksen (THL), Kelan ja Turun yliopiston yh-
teistutkimus paljasti karun todellisuuden: tervey-
denhuollon asiakasmaksut ja lääkekorvausten-
leikkaukset (vuosina 2015-2019) ovat ajaneet 5500
suomalaisia köyhyysrajan alapuolelle.

Tutkijat korostavat, että terveysmenojen vai-
kutusta köyhyysrajaan on aiemmin aliarvioitu. Tämä
tutkimus oli ensimmäinen, joka tarkasteli asiakas-
maksujen ja lääkekustannusten yhteisvaikutusta
kotitalouksien toimeentuloon kokonaisvaltaisesti.

Samaan aikaan monet mielenterveyskuntou-
tuvat kamppailevat arjen hallinnan, muistin ja

jaksamisen kanssa. Ajan unohtaminen ei aina joh-
du välinpitämättömyydestä, vaan sairauden oireis-
ta. Sakkomaksu voi tällöin tuntua rangaistukselta
tilanteesta, johon ei ole ollut omaa vaikutusvaltaa
ja sikon seurauksena joutuu valitsemaan ruuan tai
lääkkeiden välillä.

Lisäksi pelko maksusta voi johtaa siihen, että
hoitoon ei uskalleta hakeutua lainkaan. Tämä voi
pahentaa oireita ja lisätä kriisien määrää, mikä puo-
lestaan kuormittaa terveydenhuoltoa entisestään.

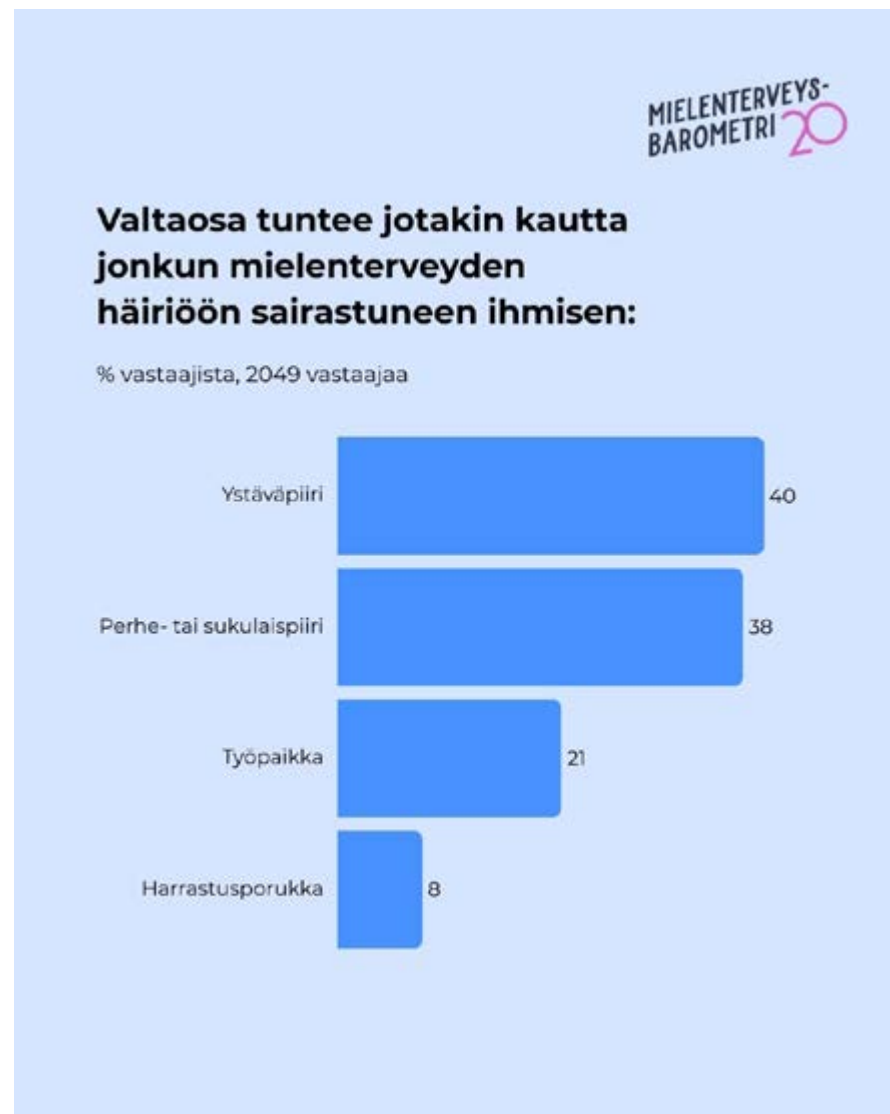
Sakkomaksujen sijaan kannattaisi harkita säh-
köisten muistutusjärjestelmien parantamista,
joustavampia peruutuskäytäntöjä ja yksilöllis-
tä tukea niille, joilla on vaikeuksia ajanvarauksis-
sa. Hoitoon pääsyn esteiden sijaan tulisi rakentaa
siltoja.

"On tärkeää, että päätöksenteossa huomioidaan
terveysmenojen sosiaaliset seuraukset. Maksujen
korotukset eivät ole vain taloudellinen kysymys –
ne vaikuttavat suoraan ihmisten hyvinvointiin ja
hoitoon pääsyyn", tutkimusryhmä toteaa.

[https://thl.fi/-/uusi-tutkimus-asiaksmaksu-
jen-korotukset-ja-laahekorvausten-leikkauk-
set-koyhdyttivat-etenkin-ikaantyneita](https://thl.fi/-/uusi-tutkimus-asiaksmaksu-
jen-korotukset-ja-laahekorvausten-leikkauk-
set-koyhdyttivat-etenkin-ikaantyneita)

Yhdistyksien itselleen aikoinaan rakentama raha-automaattiyhdistys on
monien mutkien kautta päätynyt osaksi valtion budjettia ja sitä kautta
"ydintoimintaa". Nyt yhdistysten yhteistyö on uhattuna, kun tiukkoja sääs-
töjä etsivien poliitikkojen suusta on alkanut kuulua ettei itse yhdistykset
olisi samaa "ydintoimintaa."

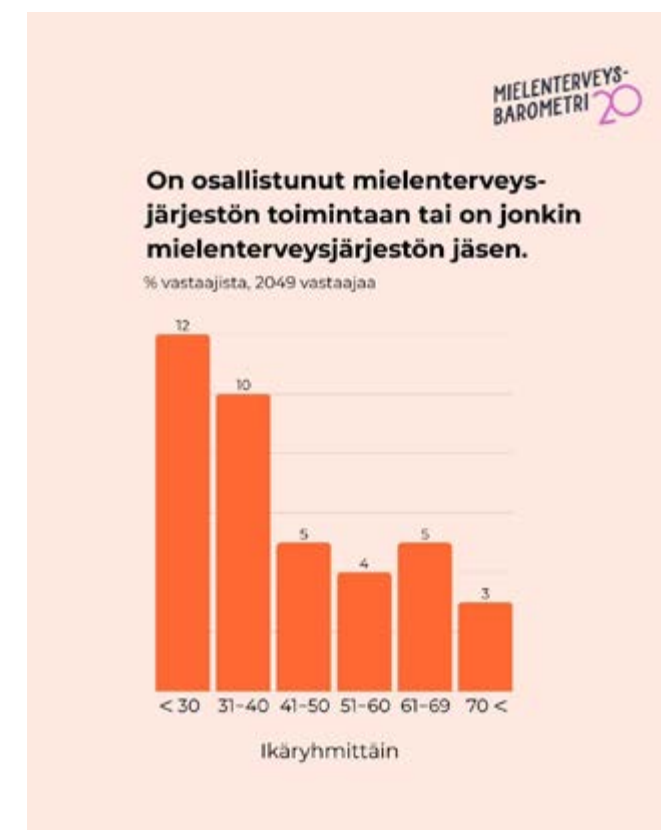

Mielenterveys on edelleen marginaalissa, vaikka suurin osa meistä tuntee ihmisen, joka tarvitsee apua mielenterveyden kanssa.

varten on viime vuosina haastattelut noin parituhatta osallistujaa ja sen virhemarginaali pyörii noin parin prosentin luokassa. Analytiikan avulla näistä kysymyksistä saadaan paljon tietoa irti.

Mielenterveysbarometri ei ole vain tilastojen kokoelma – se on peili, joka heijastaa yhteiskunnan suhtautumista haavoittuvuuteen, hoitoon ja toipumiseen. Juhlavuoden kunniaksi Mielenterveyden keskusliitto kokoaa vuosien tärkeimmät havainnot yhteen, muodostaen kattavan katsauksen siitä, miten Suomi on muuttunut mielenterveyden kentällä.

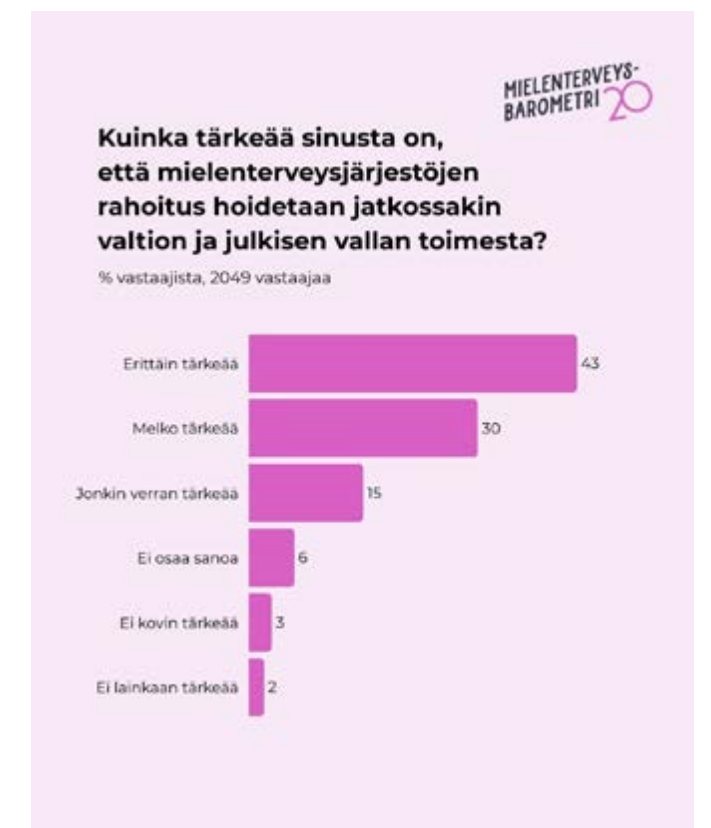
”Jokainen vuosi, mielenterveysbarometri kerää tuhansia tarinoita, jotta jokainen mieli saisi arvoisensa paikan yhteiskunnassa.”

Kätevästi
Barometriin

<https://mtkl.fi/mielenterveysbarometri-2025-19-miljoonaa-suomalaista-pitaa-mielenterveysjarjestojen-julkista-rahoitusta-erittain-tarkeana/>

Yhdistysten rahoitus puhuttaa barometrissä, sillä rahoituksen leikkaukset vaarantavat pitkän yhteistyön julkisen sektorin kanssa.

Mielenterveysbarometri 20 vuotta

Vuodesta 2005 lähtien Mielenterveyden keskusliitto on julkaissut vuosittain Mielenterveysbarometrin – ainutlaatuisen kansallisen mittarin, joka kartoittaa suomalaisten asenteita mielenterveysongelmiin sekä kokemuksia hoidon laadusta ja saatavuudesta.

Nyt, vuonna 2025, barometri täyttää 20 vuotta ja sen rooli yhteiskunnallisen keskustelun suunnanäyttäjänä on vahvempi kuin koskaan.

Barometrin juuret ulottuvat aikaan, jolloin mielenterveysongelmiin liittyvä stigma oli vielä vahvasti läsnä. Esimerkiksi kymmenisen vuotta sitten vuonna 2013 huomattiin, että jopa neljännes

suomalaisista ei olisi halunnut mielenterveyskuntoutujaa naapurikseen.

Vaikka vuosien saatossa asenteet kuntoutujia kohtaan ovat pehmentyneet, niin samaan aikaan asenteet mielenterveysjärjestöjä kohtaan ovat rahoituksen osalta koventuneet.

Mielenterveysbarometri on tärkein työkalu näiden asenteiden seuraamiseen.

Vuosien saatossa tutkimusmenetelmät ovat vaihtuneet: Ne muistuttavat pitkälti mediassa paljon huomiota saaneita muita mielipide mittauksia, kuten puoluekannatuskyselyitä. Barometria

Yhdistysyhteistyö uhattuna

Maanantaina 1.9 pidettiin mielenterveyspoolin järjestämä rauhanomainen mielenosoitus järjestöihin kohdistuvia leikkauksia vastaan Smolnan edustalla, minne hallitus oli kokoontunut budjettiriiheä varten.

TEKSTI JA KUVAT: JUHA MYLLER

Siun-Sote on toiminut edelläkävijänä järjestöjen kanssa tehtävän yhteistyön kanssa. Siitä hyvänä esimerkkinä on mielenterveys ja päihde palveluiden yhdistysten yhteistyö, jonka juuret juontavat jo Siun-Soten alkumetreille.

Yhteistyö kokoa saman mielenterveyden pöydän ympärille lukuisia järjestöjä jotka hoitotahon lisäksi kohtaavat mielenterveyden haasteita oman toiminnan näkökulmasta.

YTY yhteistyön jako on vuosien saatossa muodostunut loogiseksi ja selkeäksi. Siun-Soten vastuulla on lakisääteiset hoidolliset toimet ja järjestöt tuottavat toiminnallisen puolen. Ongelma on, ettei järjestöjen rahoitus ole lakisääteistä ja siksi järjestöjen rahoitus on kokoajan tikunnokassa.

Vaarana on se, että järjestöjen rahoituksen lopettamisen myötä ihmisten toiminnallisuuden tuki loppuu, jonka seurauksena heidän toimintakyky heikkenee. Vaarana on että he ajautuvat todennäköisesti lakisääteisiin terveyspalveluihin.

”Ongelma ei ole se, ettei järjestöjen ammattilaisia voisi siirtää asiakkaiden perässä julkiselle puolelle, vaan se ettei missään ole näyttöä, että se olisi kannattavaa.”

Järjestöissä on vapaaehtoisten lisäksi myös paljon sote-alan ammattilaisia töissä. Ongelma ei ole se etteikö järjestöjen ammattilaisia voitaisi siirtää lakisääteisten palveluiden työntekijöiksi samalla kun asiakkaat siirtyy sinne, vaan se, että missään ei ole näyttöä siitä että se olisi kannattava tapa toimia.

Tilanne on nurinkurinen myös siitä

näkökulmasta, että hyvinvointialueiden lainsäädännössä on jo hyvät velvoitteet järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä varten. Velvoite jää tietysti torsioksi, jos järjestöillä ei ole toimintaedellytyksiä.

Järjestöjen rahoituksen leikkausta kohtaan järjestetty mielenosoitus on siis tärkeä, niin yksilöiden kuin myös yhteiskunnan näkökulmasta ja sillä haetaan kauas katseisia vaikutuksia budjettiriihen jälkeen.

Vaikka rauhanomainen mielenosoitus oli mielenterveyspoolin järjestämä, niin siellä oli laajasti eri sote-järjestöjä, jotka ovat saman absurdin tilanteen edessä. Paikalla kävi päivän mittaan arvion mukaan lähemmäs tuhat henkeä antamassa mielipiteensä.

OLOHUONE KOTOISA

Olohuone
Kotoisa

Avoinna
ti-to klo 10.00-16.00
pe klo 10.00-15.00

Olohuone Kotoisa on
päähtetön tila.

Ryhmään
ilmoittautumiset:
044 741 0015

 Pohjois- Karjalan
MIELENTERVEYDENTUKI RY

Torikatu 36, A-talo, 3. krs

Torikievari 2.0

Ikäihmisten oma tapaamispaikka

Onko sinulla ongelmia
digilaitteiden kanssa?
Tarvitsisit selvyyttä johonkin
käyttöön liittyvään asiaan?
Tule käymään ja kysymään!

DIGINEUVONTAA

Syyskuussa maanantaisin klo 13-15,
paitsi 29.9., jolloin Torikievarilla
retkipäivä

 Pohjois- Karjalan
MIELENTERVEYDENTUKI RY

Torikatu 36, 3. krs, A-talo

Suun MIEPÄ KAHVILA

KESKIVIKKOISIN 13-15:30

 Kohtaamispaikka
MieTe

Tule Mukaan

Miepän avoin kahvila on auki
keskiviikkoisin klo 13-15.30 MieTe:llä
Torikatu 36. Vanhassa virastotalossa.

 Suun SOTE

- Pelailuja
- Kahvittelua ja jutustelua
- Voit tavata hoitajaa ilman ajanvarausta

 Lisätietoja hoitajilta. Soitto aika klo 12-12:30
Mari Penttilä puh. 013 330 8034
Taina Korhonen puh. 013 330 4090

MEIDÄN TYÖSTÄ
VOIT HAKEA
KOTITALOUS-
VÄHENNYSTÄ!

SYYSTOIMET. TEKEMÄTTÄ?

Ja talvikin on jo tulossa!

**Tarjoamme monipuolisesti
kiinteistöhuollon palveluita:**

- lehtien haravointi
- lumityöt
- hiekoitukset
- polttopuiden pinoamiset
- pihojen ja istutusten / kukkapenkkien siistimiset
- puutarhajätteen poistovienti
- kaatopaikkakuljetukset
- kodinkoneiden siirrot
- yms. muut pienkuljetukset

**SOITA,
KYSY LISÄÄ JA
PYYDÄ TARJOUS**

Kiinteistöhuollon työpaja

p. 044 723 2650

kiinteisto@pkmielenterveydentuki.fi

 **Pohjois- Karjalan
MIELENTERVEYDENTUKI RY**

TORIKATU 36 A, 3. KRS, 80100 JOENSUU

WORKKIS

**YHTEIS-
KUNNALLINEN
YRITYS**
Vastuuna yhteinen huoli

ROBOILLAT JOENSUUSSA - Tervetuloa!

Robotti-kerhomme sopivat niin aloittelijoille kuin kokeneemmille rakentelijoille. Voit ohjelmoida robotin liikkeitä, käyttäytymisen, valot ja äänet haluamallasi tavalla. Opit ohjelmoinnin alkutaipaleella oleville suunnatulla Scratch-ohjelmointikielellä ja edistyneemmät pääsevät kokeilemaan Python-ohjelmointikielellä. Näillä opeilla voidaan ohjelmoida useita robotteja mm. Lego-robotteja.

Klo 17-18.30 Robotiikkaa kaikenikäisille
Toimintaillat keskiviikkoisin:
3.9. 17.9. 1.10. 15.10 (vko 42) 29.10.
12.11. 26.11. ja 10.12. eli 8 kertaa klo
17-18.30

**Syksyn ensimmäinen Roboilta 3.9.2025 -
paikalla Riverian Timo Pappinen
mukanaan tekoälykäs Nao-robotti**

Pohjois-Karjalan Mielenterveydentuki Ry:n työpaja,
Torikatu 36A, Joensuu (sisäänkäynti bussipysäkin vierestä)
HUOM! Kokoonnumme ensin ala-aulaan ja jatkamme siitä yhdessä!

Kuvakollaasi

Rantakylän Toritohinat

Useat rantakylän ympäristössä toimivat yhdistykset joista monet ovat myös lehdenlukijoille tuttuja, pitivät yhteisen toritohinatapahtuman lauantaina 30.8 Torille kerääntyneiden kotojen lisäksi tapahtumassa oli mukana kirjasto, nuorisotalo, ja paikallinen K-Market. Kuvien mukana toivomme lämpimiä muistoja toiminnantäyteisistä kesäisistä päivistä. Järjestöjen ja asukkaiden kesken.